

Zaaknummer:	00001180198
Onderwerp:	Financiële verordening Dijk en Waard 2026
Datum raadsvergadering:	27 januari 2026
Portefeuillehouder:	Gemeenteraad
Programma:	0. Bestuur en ondersteuning

Publiekssamenvatting

De gemeenteraad stelt de vernieuwde financiële verordening, het normenkader en het controleprotocol vast. Deze leggen de uitgangspunten en regels vast voor het financieel beleid, beheer en de verantwoording van de gemeente. De aanpassingen verduidelijken de rol van de raad, actualiseren bepalingen aan landelijke wetgeving en versterken de planning- en controlcyclus. Het normenkader wordt geactualiseerd om in lijn te zijn met landelijke wet- en regelgeving. De auditcommissie heeft, samen met de organisatie en portefeuillehouder Financiën, het voortouw genomen in de actualisatie van de financiële verordening.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De financiële verordening Dijk en Waard 2026 vast te stellen.
2. De financiële verordening Dijk en Waard 2024 in te trekken met ingang van de datum van inwerkingtreding van de nieuwe verordening.
3. Het Normenkader gemeente Dijk en waard 2026 vast te stellen.
4. Het Normenkader gemeente Dijk en Waard 2024 in te trekken.
5. Het controleprotocol gemeente Dijk en Waard 2025-2027 vast te stellen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2025.
6. Het controleprotocol gemeente Dijk en Waard 2023-2025 in te trekken.

Inleiding

De actualisatie van de financiële verordening, het normenkader en het controleprotocol zijn noodzakelijk om te voldoen aan de gewijzigde landelijke regelgeving, de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college en om enkele bepalingen te verduidelijken op basis van ervaringen uit de afgelopen jaren. De auditcommissie heeft, samen met de organisatie en wethouder financiën, input geleverd op de conceptversie.

Beoogd effect

Met dit besluit wordt de financiële verordening geactualiseerd en verduidelijkt, zodat de raad beter kan sturen op financiële kaders en rechtmatigheid, het college en de organisatie duidelijkheid hebben over procedures en bevoegdheden en de afspraken aansluiten bij de huidige werkwijze van de gemeente Dijk en Waard en landelijke kaders zoals het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Kader

- **Artikelen 212 en 213 van de Gemeentewet** regelen dat de raad een verordening voor zijn financiële beleid dient vast te stellen en wat die ten minste moet bevatten.
- **Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)** regelt de wettelijke eisen voor de opzet en inhoud van de begroting en jaarrekening.

- **Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO)** regelt onder andere de spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording van de accountant.

Argumenten per beslispunt

1. De financiële verordening Dijk en Waard 2026 vast te stellen.

De financiële verordening wordt vernieuwd om te voldoen aan gewijzigde wet- en regelgeving en om de rol van de raad als kadersteller en controleur te versterken.

Met deze herziening wordt uitvoering gegeven aan artikel 212 van de Gemeentewet, dat elke gemeente verplicht tot het hebben van een actuele financiële verordening.

De nieuwe versie brengt de verordening in lijn met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, de actualisatie van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de doorontwikkeling van de gemeentelijke planning- en controlcyclus.

Daarnaast zijn enkele bepalingen verduidelijkt of geschrapt om de verordening beter uitvoerbaar te maken. Overbodige of overlappende bepalingen zijn verwijderd, terwijl bepalingen die de raad versterken juist zijn aangescherpt.

Zo zijn onder meer:

- de rapportagegrenzen en toelichtingsplicht bij afwijkingen herzien (artikel 7),
- de regels rond budgetoverheveling eenduidig vastgelegd (artikel 8),
- het verantwoordingspercentage voor rechtmatigheid verlaagd van 3% naar 2% (artikel 11),
- de actualisaties van de diverse nota's minimaal één keer per raadsperiode opgenomen (artikel 15),
- en de bevoegdheid van het college bij uitgaven tot €200.000 opnieuw begrensd en toegelicht (artikel 6).

De was/wordt-lijst bij dit voorstel geeft een volledig overzicht van alle wijzigingen per artikel. Gezamenlijk zorgen deze aanpassingen ervoor dat de verordening aansluit op de huidige praktijk, de raad beter in positie brengt en de financiële sturing transparanter maakt.

2. De financiële verordening Dijk en Waard 2024 in te trekken met ingang van de datum van inwerkingtreding van de nieuwe verordening.

Door de oude verordening pas in te trekken bij inwerkingtreding van de nieuwe, blijft er geen juridisch gat ontstaan en geldt er op elk moment één actuele regeling.

3. Het Normenkader gemeente Dijk en waard 2026 vast te stellen.

Het normenkader is de jaarlijkse onderlegger van de rechtmatigheidsverantwoording. Het bevat de verzameling van wet- en regelgeving dat als norm geldt voor financiële beheershandelingen.

Vaststelling door de raad is nodig, omdat de nieuwe financiële verordening (artikel 12) bepaalt dat de raad dit kader jaarlijks vaststelt, zodat hij de toetsingsgrondslagen expliciet bekrachtigt.

4. Het Normenkader gemeente Dijk en Waard 2024 in te trekken.

Het oude normenkader wordt ingetrokken om te voorkomen dat meerdere versies naast elkaar gelden.

De actualisatie is noodzakelijk, omdat de financiële verordening zelf inhoudelijk is gewijzigd en omdat nieuwe wettelijke kaders van kracht zijn geworden.

5. Het controleprotocol gemeente Dijk en Waard 2025-2027 vast te stellen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2025.

Het controleprotocol geeft richting aan de jaarlijkse accountantscontrole en bepaalt de diepgang en materialiteit van het onderzoek.

In de aanpassing van BADO (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) op 16 april jl. is een belangrijke wijziging opgenomen: de maximale goedkeuringstolerantie van 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden (dus samen 4%) wijzigt met ingang van dit boekjaar 2025 in een maximale goedkeuringstolerantie van 2% voor afwijkingen. Met afwijkingen worden zowel fouten als onzekerheden bedoeld. Daarnaast wijzigt ook de grondslag voor de goedkeuringstolerantie van lasten inclusief toevoegingen aan de reserves naar lasten exclusief toevoegingen aan de reserves. Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat deze met ingang van 2025 maximaal 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves mag bedragen (in 2023 en 2024 nog maximaal 3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves).

De actualisatie is nodig om het protocol, en ook de financiële verordening, in lijn te brengen met deze wijzigingen.

De controle over het boekjaar 2025 vindt plaats op basis van de gewijzigde afspraken.

6. Het controleprotocol gemeente Dijk en Waard 2023-2025 in te trekken.

Het oude protocol wordt ingetrokken omdat het vervangen is door een nieuw, geactualiseerd controlekader.

Zo blijft voor de accountant en de raad helder welke afspraken gelden voor de controlejaren 2025–2027.

Kanttekeningen en risico's

De wijzigingen zijn grotendeels procedureel en verduidelikend van aard. Er zijn geen directe financiële risico's. Wel vraagt de uitvoering van de nieuwe regels om zorgvuldige afstemming tussen raad, college en organisatie, vooral bij het proces van budgetoverhevelingen en rapportages. De auditcommissie speelt hier een belangrijke rol in als vertegenwoordiger van de raad.

Een inhoudelijk risico kleeft aan het verlagen van de verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording. Door de verlaging van die grens van 3% naar 2% van de totale lasten (exclusief dotaties aan reserves), wordt gekozen voor een hogere mate van transparantie en detail in de verantwoording. De raad krijgt zo meer inzicht in afwijkingen, maar dit betekent ook dat er meer afwijkingen zichtbaar worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Dat kan leiden tot meer administratieve lasten en een scherpere beoordeling door de accountant en raad, wat de aandacht kan verschuiven van de grote lijnen naar detaildiscussies.

Het is daarom van belang dat de auditcommissie nóg beter afstemt met het college en de organisatie hoe de rechtmatigheidsverantwoording bij de raad wordt uitgelegd en hoe de raad deze beoordeelt. Dit wordt opgenomen in het jaarplan van de auditcommissie

Alternatieven

Er is geen reëel alternatief. Instandhouding van de huidige verordening is niet wenselijk, omdat deze niet meer voldoet aan de landelijke vereisten en de lokale praktijk.

Samenwerking en participatie

De concept financiële verordening is tot stand gekomen in overleg met de auditcommissie, de gemeentelijke organisatie en de wethouder financiën. De input is in diverse bijeenkomsten van de auditcommissie opgehaald en verwerkt tot voorliggende verordening.

Financiën

De verordening zelf heeft geen financiële gevolgen. Wel wordt door de duidelijkere kaders de financiële sturing verbeterd en worden toekomstige risico's beter beheersbaar.

Communicatie

Na vaststelling van de nieuwe verordening wordt deze via de gemeentelijke website en lokaleregelgeving.overheid.nl gepubliceerd. De oude verordening wordt ingetrokken. Het normenkader wordt ook via de gemeentelijke website gepubliceerd.

Uitvoering

Na vaststelling van de nieuwe verordening is deze van kracht. De auditcommissie ziet namens de raad toe of de verordening nog actueel en werkbaar is. In de jaarplanning van de auditcommissie wordt een evaluatie van de financiële verordening opgenomen. Dat geldt ook voor de acties die voortvloeien uit de financiële verordening, zoals de actualisatie van de beleidsnota's.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Financiële verordening Dijk en Waard 2026
2. Financiële verordening Dijk en Waard 2024
3. Normenkader gemeente Dijk en Waard 2026
4. Normenkader gemeente Dijk en Waard 2024
5. Controleprotocol gemeente Dijk en Waard 2025-2027
6. Controleprotocol gemeente Dijk en Waar 2023-2025

Bijlagen ter informatie

1. Was-wordt lijst financiële verordening Dijk en Waard
2. Was-wordt lijst normenkader Dijk en Waard